

Infektioepidemiologian ja -torjunnan osasto

Tartuntatautilääkärin kommentit

Kommentit käsittelevät ajankohtaisia tapahtumia Suomen infektioautitilanteesta ja perustuvat niiltä osin tartuntatautirekisterin lukuihin. Tartuntatautilääkäri kommentoi myös merkittäviä tapahtumia ulkomailta, joiden katsotaan vaikuttavan mm. matkailijoiden terveyteen. Tilanne kommentoitu 09.05.2008.

På svenska (om ungefär en vecka)

Aasian enterovirus 71 -epidemia

Maaliskuusta 2008 alkaen on Kiinan itäisissä ja eteläisissä maakunnissa todettu lisääntyvästi enterovirus 71:n aiheuttamia infektioita. Sairastuneita on yli 20 000 ja noin 30 lasta on menehtynyt. Singaporessa on noin 9000 sairastunutta, joista yksikään ei ole menehtynyt. Myös Vietnamin on todettu tautitapauksia. Lähes kaikki sairastuneet ovat olleet alle 6-vuotiaita lapsia.

Enterovirus 71 on eristetty ensimmäisen kerran jo 1969. Se on aiemmin aiheuttanut vakavia epidemioita Bulgariassa 1975 (149 halvaustapausta ja 44 kuollutta), Unkarissa 1978 (47 kuollutta), Malesiassa 1997 ja Taiwanissa 1998, 1999 sekä 2001. Taiwanin epidemiassa 1998 sairastuneita oli yhteensä noin 130 000, joista 78 menehtyi. Singaporessa vuonna 2000 olleessa epidemiassa sairastui noin 3 800 henkilöä. Näistä menehtyi 5.

Norjassa diabetes-tutkimuksen yhteydessä vuosina 2001 - 2003 otettiin terveistä lapsista kahden vuoden ajan kuukausittain ulostenäytteitä enterovirus-PCR-analyysyjä varten. Lapsia oli yhteensä 113. Enterovirus 71 löydettiin 19 oireettomalta lapselta.

Viime vuonna EV 71-virus eristettiin ensimmäistä kertaa Suomessa . Se löytyi kahdeksan lapsen näytteistä. Kaikki toipuivat taudistaan ongelmitta.

Mikä on enterorokko (hand-foot-mouth disease)?

Enterorokko on enterovirusten aiheuttama rokkotauti, jota esiintyy lähinnä lapsilla. Suomessa sen tavallisin aiheuttaja on coxsackie A16-virus, mutta samantyyppisen oireiston aiheuttaa myös enterovirus 71 (EV71), jota nyt on tavattu Kiinassa sairastuneilla lapsilla maaliskuusta 2008 alkaen. Enterovirus 71 on yleinen erityisesti Aasiassa.

Enterovirusia esiintyy maailmanlaajuisesti. Lauhkean ilmastoin maissa , kuten Suomessa, enterovirukset aiheuttavat infektioita erityisesti loppukesäisin ja syksyisin, kun taas trooppisilla alueilla enterovirusinfektioita esiintyy ympäri vuoden.

Miten enterovirus tarttuu?

Enterorokko on helposti tarttuva. Tärkein tartuntareitti on ulosteesta käsiin, käsistä toisiin ihmisiin ja edelleen käsistä suuhun. Myös pisaratartunta hengitystie-eritteiden kautta on mahdollinen. Enterorokon itämisaika on 3–7 vrk tartunnasta.

Mitä oireita tautiin liittyy?

Valtaosa enterovirusten aiheuttamista infektioista on oireettomia tai hyvin vähäoireisia.

Enterorokon ensioireita ovat kuume, päänsärky, nielukipu, vatsaoireet ja yleinen voimattomuus. Noin kahden vuorokauden kuluttua suun limakalvolle, kämmeniin ja jalkapohjiin ilmaantuu punottavia alueita, joihin voi kehittyä rakkuloita ja haavaumia. Oireet ovat yleensä lieviä ja paranevat itsestään 7-10 päivässä.

Myös EV71-viruksen aiheuttama infektio on useimmiten lievä. Yli 2/3 tartunnan saaneista on oireettomia. Kuitenkin sairastuneista noin 20% voi saada vakavan taudinkuvan, johon kuuluu aivokalvontulehdus, aivokuume, halvaus, keuhkoverenvuotoa ja sydänlihastulehdus.

Miten enterovirusinfektioita ehkäistään ja hoidetaan?

Spesifistä lääkitystä enterovirusinfektioon ei ole vaan hoito on oireenmukaista. Rokotetta ei ole. Tartunnan leviämisen estämiseksi huolellinen käsihygienia on tärkeää. Kätet pestään runsaalla vedellä ja pesunesteellä/saippualla erityisesti WC-käyntien tai vaippojen vaihdon jälkeen ja ennen ruokailua.

KTL tutkii näytteet maksutta

KTL:n enteroviruslaboratorio seuraa enterovirus 71 -tilannetta Suomessa. Epäilyssä enterovirusinfektiossa toivotaan otettavaksi näyte virusviljelyyn nielusta, ulosteesta, limakalvon tai ihon rakkulasta. Näytteet tutkitaan enteroviruslaboratoriossa ilmaiseksi.

Lisätiedot näytteiden lähettämisestä:**Merja Roivainen**

laboratorionjohtaja
KTL Enteroviruslaboratorio
p. (040) 7519793

Taru Finnilä
Laura Pakarinen
Tartuntatautilääkäri
Kansanterveyslaitos, Infektioepidemiologian osasto
Mannerheimintie 166,
00300 Helsinki
Puh. (09) 4744 8557
Faksi (09) 4744 8468
Sähköposti etunimi.sukunimi@ktl.fi

[Kommentti 29.04.2008 Tuhkarokkoepidemia jatkuu Euroopassa](#)

[Kommentti 28.03.2008 Denguekuumetta Rio de Janeirossa](#)

[Kommentti 22.02.2008 Influenssaa ja RS-virusta edelleen liikkeellä](#)

[Kommentti 18.01.2008 Oseltamiviiriresistenssiä Euroopassa](#)

[Kommentti 20.12.2007 Influenssatilanne ja Ebolaa Ugandassa](#)

[Kommentti 23.11.2007 Rabiestapauksia ja *Clostridium difficile*](#)

[Kommentti 29.10.2007 Lisää Chikungunya ja mm. Shigellaa Tanskassa ja Australiassa](#)

[Kommentti 5.9.2007 Chikungunya-virus -epidemia Italiassa](#)

[Kommentti 24.8.2007. Mm. Salmonellaa rippijuhlista ja formuloista](#)

[Kommentti 31.7.2007 Suomalainen matkailija sairastui legionelloosiin Bulgarian...](#)

[Kommentti 28.6.2007 Matkustuskausi lisää legionelloosin mahdollisuutta](#)

[Kommentti 5.6.2007 Streptokokkibakteerin aiheuttamat vakavat infektiot ovat lisääntyneet](#)

[Kommentti 10.4.2007 Talven influenssa hiipumassa, norovirustapauksissa lievää laskua](#)

[Kommentti 16.2.2007 Influenssa on jo Suomessa, Norovirusepidemia jatkuu ja Phuketin legionellaepidemia ohi](#)